

Respons

Ungarn: Situasjonen for personer med beskyttelse

- Flyktningbefolkningen
- Flyktningstatus, avledet beskyttelse, humanitær beskyttelse og midlertidig beskyttelse
 - Asylsøkere og utfall
 - Fornyerelser
- Rettigheter for personer med flyktningstatus eller avledet beskyttelse
 - ID-kort
 - Økonomisk støtte
 - Bolig
 - Språkopplæring
 - Arbeid
 - Helsetjenester
 - Familiegjenforening
- Rettigheter til personer med humanitær beskyttelse
- Rettigheter til personer med midlertidig beskyttelse
- Kilders vurdering av integrasjonspolitikken

Kildegrunnlag

Denne responsen baserer seg i hovedsak på åpent tilgjengelig informasjon. I tillegg er det innhentet informasjon på en studiereise til Ungarn gjennomført i april 2016. Kildene omfatter blant annet Ungarns immigrasjonsmyndigheter (Office for Immigration and Nationality (OIN)) og en rekke NGOer som på ulikt vis arbeider med flyktninger og innvandrere i Ungarn; som Ungarns Helsinkikomiteé (HHC), Menedek¹, MigSzol² og Cordelia Foundation³.

¹ Menedek er en ungarsk NGO som bl.a. yter service til immigranter for å fremme integrering. Mer informasjon om Menedek og deres prosjekter finnes på hjemmesiden <http://menedek.hu/en/about-us> [lastet ned 1. juli 2016].

Flyktningbefolkningen

Andelen utenlandske statsborgere som er bosatt i Ungarn, er lav. Tall fra folketellingen i 2011 viste at omkring 140 000 utenlandske statsborgere var bosatt i landet (KSH u.å.). HHC (2015, s. 2) anslår at dette utgjør ca. 1,4 prosent av befolkningen. 75 prosent av disse utenlandske statsborgerne er opprinnelig fra europeiske naboland, og mange av dem er etnisk ungarske.

Det gis noe ulike opplysninger om antallet anerkjente flyktninger i Ungarn. HHC har vist til at rundt 3000 personer har fått innvilget flyktningstatus, men at en tredjedel eller så mange som halvparten er anslått å oppholde seg i andre land i Vest-Europa (HHC 2015, s. 2). Ifølge UNHCR (2015a, s. 17) har noe over 4000 personer flyktningstatus i Ungarn.

Flyktningstatus, avledet beskyttelse, humanitær beskyttelse og midlertidig beskyttelse

OIN har ansvar for behandling av asylsøknader i førsteinstans. De ulike tillatelsene som kan innvilges, er flyktningstatus, avledet beskyttelse («subsidiary protection») og humanitær beskyttelse (HHC 2016a). Humanitær beskyttelse gis når flyktningstatus eller avledet beskyttelse ikke innvilges, men når vedkommende vil være i fare ved retur, f.eks. for dødsstraff (jf. det såkalte «non-refoulement»-prinsippet) (EASO 2015, s. 19). I medhold av asyloven (2007, §§ 19-23) skal Ungarn for øvrig innvilge midlertidig beskyttelse til utlendinger som ankommer landet i en masseinnvandring («en masse»), om de er anerkjent av EUs ministerråd (Council of the European Union) eller som følge av vedtak i Ungarns parlament.

Asylsøkere og utfall

Ungarn registrerte totalt 177 105 asylsøkere i 2015 (UNHCR 2015b, s. 2; OIN 2016c).⁴ Nesten 37 prosent av søkerne var fra Syria, rundt 26 prosent fra Afghanistan og nesten 14 prosent fra Kosovo (OIN 2016c).⁵

Ifølge statistikk fra OIN (2016c) ble 146 personer innvilget flyktningstatus i 2015. I tillegg ble 356 personer innvilget avledet status, mens 6 personer ble innvilget humanitær beskyttelse. For perioden fra 1. januar til og med september 2015 var avslagsprosenten for

² MigSzol (Migrant Solidarity Group of Hungary) er en grasrotorganisasjon som arbeider med hjemløse og flyktninger. Mer informasjon om MigSzol finnes på hjemmesiden <http://www.migszol.com/> [lastet ned 1. juli 2016].

³ Cordelia Foundation er en ungarsk NGO som gjennom psykiatrisk, psykoterapeutisk og psykologisk behandling samt psyko-sosial rådgivning hjelper torturofre og alvorlig traumatiserte asylsøkere, flyktninger og deres familiemedlemmer. Mer informasjon finnes på deres hjemmeside <http://www.cordelia.hu/index.php/en/> [lastet ned 1. juli 2016].

⁴ I tiåret før 2013 mottok Ungarn til sammen mellom 2000 til 3000 asylsøkere (Government of Hungary 2013, s. 20). Akademiker Gyöngyvér Demény (2008, s. 117) fra universitetet i Rouen har informasjon om antall asylsøkere fra 1988 til og med 2007, og antallet som ble anerkjent som flyktninger disse årene. OIN (som gjengitt i Pardavi et al. 2015, s. 6) har opplyst at 42 777 personer fremmet søknad om asyl i 2014.

⁵ Ungarn mottok i tredje kvartal 2015 rundt 108 000 asylsøkere. Dette er omtrent samme antall søkere som Tyskland mottok i samme periode (Eurostat 2015). Landet mottok flest asylsøkere i Europa i forhold til innbyggertallet i 2015 (BBC News 2015; Eurostat).

Respons Ungarn: Situasjonen for personer med beskyttelse

Syria 5 prosent, for Afghanistan 76,4 prosent og for Irak 14,3 prosent (OIN, som gjengitt i AIDA u.å.). OIN avsluttet behandlingen av 152 260 asylsøknader i 2015, da søkerne hadde forlatt landet, mens 2917 søknader ble avslått (OIN 2016c).

I de fire første månedene av 2016 mottok Ungarn 12 994 søknader om asyl. 63 personer ble innvilget flyktningstatus, 130 fikk avledet status, mens 4 personer fikk innvilget humanitær beskyttelse. Sammenlignet med samme periode i 2015, innebærer de ulike innvilgelsene økninger på henholdsvis 43, 16 og 33 prosent (OIN 2016c).

Fornyelser

Med lovendringer som trådte i kraft 1. juni 2016, skal flyktningstatus vurderes hvert tredje år, eller eventuelt når en begjæring om utlevering blir mottatt. Det ble tilsvarende også innført obligatorisk vurdering av avledet beskyttelse hvert tredje år (HCC 2016). Tidligere var det slik at flyktningstatusen ble opprettholdt til flyktningen var innvilget ungarsk statsborgerskap eller til statusen var tilbaketrukket (OIN 2016d), og OIN ville tidligere minst hvert femte år, vurdere om vilkårene for innvilget avledet beskyttelse fortsatt var til stede (Novoszádek & Dezső 2010, s. 317).

Asylloven (2007) har egne bestemmelser for når flyktningstatus eller avledet beskyttelse faller bort eller skal trekkes tilbake.

Ifølge asylloven (2007, §§ 25/a-25/c) skal personer med humanitær beskyttelse («tolerated stay») få tillatelsene sine vurdert årlig for fornyelse.

Tillatelsen til personer som er innvilget midlertidig beskyttelse, er på ett år, eller for det tidsrommet parlamentet har bestemt (Asylloven 2007 §§ 19-23).

For anerkjente flyktninger er kravet til botid for å få innvilget statsborgerskap tre år, og for statsløse fem år. Ordinært botidskrav for statsborgerskap er åtte år (Statsborgerloven 1993).

Rettigheter for personer med flyktningstatus eller avledet beskyttelse

I medhold av asylloven § 10 skal flyktninger ha samme rettigheter som ungarske borgere, dog slik at de kun har stemmerett ved lokale valg og ikke kan inneha stillinger forbeholdt ungarske borgere (Asylloven 2007; EASO 2015, s. 20; Demény 2008, s. 118). De er berettiget til ID-kort og tospråklig pass i samsvar med Genève-konvensjonen, om ikke nasjonal sikkerhet tilsier at slikt pass ikke kan utstedes. I medhold av asylloven § 17 skal personer som innvilges avledet beskyttelse, ha samme rettigheter som flyktninger, med unntak av stemmerett ved lokale valg, fordelaktige vilkår ved innvilgelse av statsborgerskap og det særlige reisedokumentet i medhold av Genève-konvensjonen.⁶

ID-kort

Lederen for Central Office for Administrative and Electronic Public Services of Hungary (som gjengitt i IRB 2015) har oppgitt at det finnes to typer identitetskort; personlig ID-kort (permanent) og midlertidig ID-kort. Det personlige ID-kortet («Személyazonosító

⁶ Eget vedtak om reisedokument gis for personer med avledet beskyttelse, og kan avslås grunnet f.eks. hensyn til nasjonal sikkerhet (Asylloven § 17; EASO 2015, s. 20).

Igazolvány») er det nasjonale ID-kortet.⁷ Ifølge samme kilde er det personlige ID-kortet obligatorisk for flyktninger og personer med avledet beskyttelse, og vedkommende må søke om ID-kortet hos immigrasjonsmyndighetene etter at beskyttelsesstatus er innvilget.

I tillegg til beslutningen om beskyttelse, må personer med flyktningstatus eller avledet status også fremlegge et adressekort med informasjon om personnummer og registrert adresse for å få utstedt ID-kort. Personer med flyktningstatus og avledet beskyttelse er, ifølge opplysninger fra Ungarns innenriksdepartement (som gjengitt i IRB 2015), pålagt å ha et adressekort («address card») med registrert bosted. Immigrasjonsmyndighetene utsteder slike kort for personer med beskyttelse.

Økonomisk støtte

Som følge av nye lovendringer som trådte i kraft 1. juni 2016, er den tidligere ordningen med integreringsstøtte avviklet. Ordningen er ikke blitt erstattet av andre økonomiske støtteordninger for personer som er innvilget beskyttelse (Asylloven 2007; HCC 2016b).

Med utgangspunkt i en såkalt integreringsavtale mellom personen med beskyttelse og ungarske myndigheter, ble det fra januar 2014 innført et system for å støtte integreringen av personen med beskyttelse (OIN 2016a; OIN 2016b; MigSzol u.å.b). Søknad om slik avtale måtte leveres innen fire måneder etter at status ble innvilget, og kunne vare opptil to år etter at status var innvilget. Personen som var innvilget beskyttelse, var forpliktet til å samarbeide for å oppfylle forpliktelsene definert i avtalen. Integreringsavtalen omfattet også eventuell ektefelle og barn som også var innvilget beskyttelse (OIN 2016a; OIN 2016b, MigSzol u.å.b). Den enkelte ville kunne få integreringsstøtte på månedlig basis. Personer med flyktningstatus var kvalifisert til støtte dersom vedkommende ikke hadde inntekt som oversteg HUF⁸ 42 500 for en enslig og HUF 28 500 for en person som bodde med familie (OIN 2016a; OIN 2016b).⁹

⁷ PRADO (The Council of the European Union's Public Register of Authentic Identity and Travel Documents Online) har eksempler på slike ekte ID-kort. I responsen fra IRB (2015) finnes det mer informasjon om disse ID-kortene.

⁸ Ungarns valuta er forint (HUF), og 1000 forint utgjorde 13. januar 2016 NOK 30,30 ifølge Norges bank. Lenken til valutakalkulatoren kan finnes her <http://www.norges-bank.no/Statistikk/Valutakurser/valuta/HUF/> [lastet ned 30. juni 2016].

⁹ Integreringsstøtten ble gitt for maksimum 24 måneder, og beløpet som ble gitt, var avhengig av familiestatus. Støtten ble redusert hver sjette måned. For enslige var beløpet HUF 90 000 per måned, for familiemedlemmer HUF 85 000 og et tillegg for barn på HUF 25 000 for de første seks månedene. Familieinntekten måtte dog ikke overstige HUF 215 000 per måned (OIN 2016a). For de siste seks månedene var tilsvarende beløp hhv. HUF 22 500, 21 500 og 6250. Eventuelle andre inntekter ville utløse fratrukk i beløpene (OIN 2016a). MigSzol (u.å.b) har opplyst at før 2014 fikk flyktningene maksimum HUF 28 500 per måned, og var da forpliktet til å ta ungarsk undervisning med en tilstedeværelse på minimum 70 prosent. I tillegg var det husleiesubsidiering på maksimum HUF 28 500 mot kvittering på betalt husleie. Begge beløpene var under EUR 100 (OIN 2016a). Integreringsstøtten innført i 2014 kunne suspenderes, dersom personen med beskyttelse ikke oppfylte sine forpliktelser i integreringsavtalen, ga falske opplysninger om sin finansielle situasjon, var innlagt på sykehus i mer enn 30 dager eller det var reist straffesak for et straffbart forhold som kunne straffes med tre års fengsel eller mer (OIN 2016a). EASO (2015, s.21) har opplyst at Ungarn i 2014 mottok 593 søknader om integreringskontrakter, 483 kontrakter ble signert, 68 avslått og 169 beslutninger om suspensjon ble truffet. Tilsvarende tall de første fem månedene i 2015 var 76 søknader mottatt, 103 kontrakter inngått, 8 avslått og 79 avtaler suspendert.

Respons Ungarn: Situasjonen for personer med beskyttelse

Den økonomiske støtteordningen fra 2014 er blitt avviklet, samtidig som ungarske myndigheter i 2015 vedtok en lang rekke endringer i landets sosialhjelpssystem. Eszter Prókai (2016), skribent i nyhetstjeneren *The Budapest Beacon*, har kommentert at mange familier i nød vil motta langt mindre sosialhjelp enn tidligere med de nye ordningene. En del faste støtteordninger til nødlidende er avviklet, som gjeldsstøtte, husholdstøtte, barnehagestøtte, offentlig helsestøtte og regulær sosialhjelp. Lokale myndigheter kan nå bistå med såkalt «settlement assistance», altså bosettingsstøtte. Det er opp til lokale myndigheter å bestemme størrelsen på denne økonomiske støtten. I tillegg er andre støtteordninger redusert, som for eksempel svangerskapsstøtten.

Det lokale offentlige familiestøttekontoret («családsegítő szolgálat») kan bistå med tilgang til sosiale støtteordninger etter flytting fra mottakssenteret. Gjennom familiestøttekontoret kan personer som har fått innvilget beskyttelse, få tilgang til en rekke ulike tjenester (OIN 2016a; MigSzol u.å.b).

Regjeringen har ifølge NGOen Menedek (møte i Budapest april 2016) begrunnet beslutningen om avviklingen av integreringsavtalen med at flyktninger ikke skal ha flere rettigheter enn ungarske borgere. Menedek på sin side mente at integreringsstøtte gjør at flyktingene kan oppnå like rettigheter og komme på samme nivå som ungarske borgere; flyktingene trenger mer enn vanlige borgere. Et annet argument fra regjeringen skal ha vært at halvparten av personene som startet på integrasjonsprogrammet og fikk støtte, senere forlot Ungarn.

Bolig

I henhold til lovendringene som trådte i kraft i januar 2014, kunne personer med flyktningstatus og personer med avledet status oppholde seg i mottakssentre maksimum 60 dager etter at endelig vedtak om anerkjennelse forelå (OIN 2016a).¹⁰

Nye lovendringer som trådte i kraft 1. juni 2016, har redusert tiden personer med beskyttelse kan bo på mottakssentrene. Gjeldende oppholdstid ved mottakssenter i dag er maksimalt 30 dager etter at endelig vedtak om anerkjennelse foreligger (Asylloven 2007; HHC 2016b).

Ifølge MigSzol (u.å.a) får noen flyktninger tilbud om bosted gjennom Den reformerte kirken eller Baptistkirken etter at perioden i mottak har utløpt. Men flertallet må skaffe seg bosted på egen hånd. HHC (møte i Budapest april 2016) opplyste at frivillige og kirkelige organisasjoner bistår med å skaffe leiligheter til flyktninger, men at det ofte er snakk om leiligheter med dårlig standard, da det er slike boliger personene med beskyttelse har råd til. Med fraværet av integreringsstøtten mente HHC at situasjonen for disse personene ville bli enda verre.

Menedek (møte i Budapest april 2016) mente at det innen de 30 dagene personer med innvilget beskyttelse kan bli boende på mottak, vil være svært vanskelig å skaffe alle nødvendige dokumenter, som ID-kort, personnummer og skattekort, som er nødvendige for å få tilgang til det sosiale velferdssystemet. Dette til tross for at sosialarbeidere på mottak vil være behjelpelige med å skaffe nødvendige dokumenter. Menedek opplyste samtidig at det finnes et offentlig boligprogram.

MigSzol (møte i Budapest april 2016) hevdet at mange som blir innvilget beskyttelse, kan ende opp på gata. Barnefamilier har ikke mulighet til å bo på sentre for hjemløse, fordi ingen

¹⁰ Tidligere hadde flyktingene rett til å bo i mottak i seks måneder (MigSzol u.å.b).

personer under 18 år kan bo der. Det er for øvrig kø for å få plass på disse sentrene. Menedek (møte i Budapest april 2016) opplyste videre at sentrene for hjemløse kun er forpliktet til å ta imot personer som tidligere har vært registrert på en adresse i det samme distriktet hvor sentret er lokalisert.

Språkopplæring

Det gis ikke offentlige tilbud om språkopplæring i ungarsk for personer som er innvilget beskyttelse (HHC 2015, s. 2; EASO 2015, s. 21). OIN (2016a) har opplyst at familiestøttekontoret kan bistå med å finne tilbud om språkopplæring.

Ved noen skoler gis det gratis opplæring for barn i skolealder i ungarsk. Det finnes også noen lokale familiesentre, så vel som NGOer, som organiserer gratis språkundervisning til voksne i ungarsk. Noen skoler gir også grunnleggende undervisning i ungarsk for voksne (EASO 2015, s. 21).

Menedek (møte i Budapest april 2016) gir en del språkopplæring, og andre frivillige organisasjoner er også involvert i dette arbeidet. Arbeidsmarkedsmyndighetene gir ingen språkkurs. Menedek mener at språkopplæring burde vært en statlig oppgave.

Arbeid

Personer med flyktningstatus vil ha rett til å arbeide uten særskilt søknad om arbeidstillatelse (Novoszádek & Dezsö 2010, s. 316; HHC, e-post 2016). Tilsvarende gjelder også for personer med avledet beskyttelse (HHC, e-post 2016).

Familiestøttekontoret vil kunne hjelpe en person som har beskyttelse med å registrere seg som arbeidsledig ved arbeidskontoret, dersom vedkommende ikke har arbeid. Det foreligger en plikt til registrering som arbeidsledig, og vedkommende er også forpliktet til å holde jevnlig kontakt med arbeidskontoret og aktivt bidra til å finne arbeid (OIN 2016a).

Ifølge MigSzol (møte i Budapest april 2016) har myndighetene lansert et arbeidsprogram som gir 55 prosent av minimumslønn til personer innvilget beskyttelse. MigSzol mener at denne lønnen ikke dekker nødvendige behov. Det er den enkelte kommune som bestemmer hvem som kan få delta i dette programmet. Arbeidet vil ofte bestå av tungt fysisk arbeid.

Helsetjenester

Det økende antallet flyktninger og innvandrere i Ungarn innebærer utfordringer knyttet til kapasitet og kommunikasjon i helsevesenet. Verdens helseorganisasjon, WHO (2015), skriver etter å ha gjennomført en vurdering av helsetjenestene i Ungarn i oktober 2015 blant annet følgende:

*The rapid escalation of the numbers of people entering the country has overstretched the capacity of the health system and its health workforce. [...] Communication and cultural differences were reported as the main informal barriers to access to health care by refugees and migrants, indicating that the health systems should adequately adapt to the specific and diverse needs of these population groups on the move.*¹¹

¹¹ Landinfo har ikke funnet at selve rapporten er ferdigstilt og offentliggjort.

I en eldre rapport fra UNHCR (2010 s. 31) ble det vist til at flyktninger kan oppleve problemer med tilgang til helsetjenester, blant annet fordi mangelfulle språkkunnskaper hindrer god kommunikasjon. Disse forholdene vil etter Landinfos mening fortsatt være gjeldende.

Dersom en person med beskyttelse ikke har noen form for forsikring og er økonomisk nødlidende, har vedkommende vært berettiget til gratis grunnleggende helsehjelp i ett år etter at beskyttelsesstatus er blitt innvilget.¹² Etter lovendringene som trådte i kraft 1. juni 2016, er tidsperioden for denne helsehjelpen redusert til seks måneder (Asylloven 2007, § 32; EASO 2015, s. 23; HCC 2016b).

Personer med innvilget beskyttelse må fremvise adressekort med en permanent adresse for å få utstedt sosialt forsikringskort («Taj kátya»). Dersom vedkommende bare har en midlertidig adresse, vil det ikke kunne utstedes forsikringskort. Den tyske NGOen Pro Asyl (2014, s. 20-21) mente at vilkåret om adressekort kan være et hinder for tilgang til helsetjenester.

UNHCR (2010, s. 19) har eksempler på at det ved retur til Ungarn etter opphold i et annet land, har tatt lang tid før personer med flyktningstatus har fått utstedt nytt helsekort.¹³ Landinfo antar at dette fortsatt vil kunne gjøre seg gjeldende.

Cordelia Foundation (møte i Budapest april 2016) mente likeledes at det kan være vanskelig for personer som er innvilget beskyttelse å få tilgang til det ungarske helsevesenet. Det ble vist til språkproblemer og at det ikke finnes tolker.

Familiegjenforening

OIN (2016d) opplyser på sin hjemmeside, oppdatert 14. juli 2016, at familiegjenforening kan innvilges for familiemedlemmer av personer som er innvilget flyktningstatus eller avledet beskyttelse. Ektefelle kan kun innvilges slik tillatelse om ekteskapet er inngått før flyktningen eller personen med avledet beskyttelse reiste inn i Ungarn. Likeledes kan også mindreårige barn, herunder også adopterte og fosterbarn, innvilges familiegjenforening.

Søkeren må som hovedregel møte opp personlig for å fremme søknad om familiegjenforening, og det må betales et administrasjonsgebyr på EUR 60.¹⁴

Referansen i Ungarn må dokumentere bolig og underhold og at det er tegnet forsikring for helsetjenester. Dersom referansen er anerkjent som flyktning og søknad om familiegjenforening fremmes innen seks måneder etter at status er innvilget, vil disse kravene bortfalle. Tilsvarende gjelder dog ikke for personer som er innvilget avledet status.

Det må legges frem fødselsattest, eventuelt ekteskapsattest og dokumentasjon på adopsjon. Det må videre fremlegges oversettelser av nødvendige dokumenter til ungarsk, og dersom det er påkrevd med DNA-testing, må dette bekostes av søkeren.

¹² Slik støtte gis i medhold av Government Decree of 301/2007 (XI.9), og når personen med beskyttelse ikke er berettiget til helsetjenester basert på Act LXXX of 1997 on the Eligibility for Social Security Benefits and Private Pension and the Funding of These Services. Lenke til denne loven kan gjenfinnes her: <https://ec.europa.eu/migrant-integration/country/hungary> [lastet ned 20.juni 2016]. Lenke til Government Decree finnes her: <https://ec.europa.eu/migrant-integration/country/hungary> [lastet ned 30. juni 2016]

¹³ UNHCR (2010, s. 19) har vist til to eksempler med seks måneders ventetid.

¹⁴ Søknadsskjemaet for familiegjenforening finnes på OINs hjemmeside http://www.bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=54&Itemid=808&lang=en# [lastet ned 26. juli 2016].

Respons Ungarn: Situasjonen for personer med beskyttelse

Oppholdstillatelse i familiegjennforeningsøyemed kan maksimalt innvilges for tre år. Tillatelsen kan fornyes og gir rett til å arbeide.

Rettigheter til personer innvilget humanitær beskyttelse

HHC (2016a) har opplyst at personer som er innvilget humanitær beskyttelse gis en ettårig tillatelse. Personer med slik tillatelse mottar ingen økonomisk støtte, kan ikke ta lovlig arbeid og har ikke rett til familiegjennforening. HHC (e-post juli 2016) har imidlertid presisert at «[...] they have to apply for a work permit as a third-country national. [...] The work permit cannot have a longer validity than the residence permit». Arbeidsgivere er ofte motvillige til å ansette personer med slike korte tillatelser (Novoszádek & Dezsó 2010, s. 318; HHC, e-post juli 2016). Personer med humanitær beskyttelse kan innvilges familiegjennforening, men må da dokumentere både tilstrekkelig inntekt for å kunne forsørge familiemedlemmene samt bolig (OIN 2016d).

Personer som er innvilget humanitær beskyttelse, har tilgang til undervisning samt gratis tilgang til helsenødhjelp og vaksinasjoner. Det er mulig å søke om statsborgerskap, etter elleve år og etter at permanent oppholdstillatelse er innvilget. Det utstedes ikke reisedokument til personer med slike tillatelser (Pestana 2012; HHC e-post juli 2016).

Rettigheter til personer innvilget midlertidig beskyttelse

En person som er innvilget midlertidig beskyttelse, har rett til et dokument som bekrefter identitet, og et reisedokument for én enkelt ut- og innreise, dersom vedkommende ikke har reisedokument fra hjemlandet. I tillegg vil vedkommende få støtte og innkvartering i samsvar med vilkårene i asylloven og kunne arbeide i medhold av generelle regler for arbeid for utlendinger (Asylloven § 22, EASO 2015, s. 21).

Kilders vurdering av integrasjonspolitikken

Europarådets menneskerettighetskommissær Nils Muižnieks (Muižnieks 2014, s. 40) uttalte i 2014 at systemet for å støtte integreringen av flyktninger og andre med beskyttelse led av flere mangler, særlig knyttet til mangelfull finansiering av tolker og opplæring samt at det er problemer med koordinering mellom ulike aktører.

I 2015 mente Ungarns Helsinkikomité at anerkjente flyktninger ofte møter uoverstigelige vanskeligheter med å bli integrert i landet og oppnå økonomisk uavhengighet. Det fantes ikke tilbud om offentlig betalte tolker som kunne bistå i prosessene omkring inngåelse av integreringsavtalene og oppfølgingene på familiestøttekontorene, noe som forhindrer direkte kommunikasjon med flyktningene og deres saksbehandlere som sjelden snakker andre språk enn ungarsk. Opplæring i ungarsk gis ikke til flyktningene (HHC 2015, s. 2).

HHC (2015, s. 2) mente videre at familiegjennforening er ekstremt vanskelig for flyktninger grunnet en rekke rettslige og praktiske hindringer. Personer som har blitt innvilget avledet beskyttelsesstatus, er de facto utestengt fra familiegjennforening.

Ungarsk høyesterett har slått fast at personer med avledet status skulle ha tilsvarende rettigheter i familiegjennforeningsøyemed som flyktninger. Ungarske myndigheter har imidlertid i etterkant av dommen endret lovverket, slik at det eksplisitt fremkommer at

Respons Ungarn: Situasjonen for personer med beskyttelse

personer med avledet status ikke har tilsvarende rettigheter som personer med flyktningstatus (Bodolai 2013).

Anna Borbála Bodolai (2013), som tidligere blant annet har arbeidet for Menedek, har vist til at det kan være svært vanskelig å fremme søknad om familiegjenforening for personer som bor i land der Ungarn ikke har diplomatisk representasjon. Bodolai mener også at beløpskravet om underhold er satt urimelig høyt.

Europarådets menneskerettighetskommissær (Muižnieks 2014, s. 40-42) har videre uttalt at familiegjenforening blir svært vanskelig for personer som har pass som ikke anerkjennes av ungarske myndigheter. Dette gjelder for eksempel somaliske pass, og reisedokument utstedt av Røde Kors-komiteen, men også syriske borgere og statsløse palestinere har møtt problemer. Ungarn har ikke fått på plass praktiske løsninger for dette problemet. Konstitusjonsdomstolen har i en beslutning fra 2010 avgjort at somaliske borgere ikke er utelukket fra familiegjenforening, da andre reisedokumenter (som laissez-passer) er en mulighet. Likevel synes det som at alternative praktiske løsninger ikke har vært tatt i bruk for denne gruppen.

I 2015 uttalte Europarådets menneskerettighetskommissær blant annet følgende:

Instead of resorting to a discourse likely to fuel anti-migrant sentiment among the general public, the government should put in place a genuine, fully-fledged programme of integration that would ensure migrants' acquisition of the Hungarian language and access to housing, employment and other social rights (Commissioner for Human Rights 2015).

Etter de nye lovendringene som trådte i kraft 1. juni 2016, skriver HHC (2016b) blant annet følgende:

Between April and June 2016, Hungary enacted legal amendments with a crucial detrimental impact on asylum-seekers and refugees, as the continuation of the politically motivated dismantling of the Hungarian asylum system started in 2015, aiming to deter people in need of international protection from seeking refuge in Hungary.

[...]

As a consequence, refugees and beneficiaries of a subsidiary protection status are now obliged to move out from the reception centre where they are accommodated, already a month after the grant of their status, and will not receive any targeted support for their integration (financial benefits, housing allowance, language course, etc.). These provisions may immediately force the few who actually get international protection in Hungary to homelessness and destitution, thus fundamentally questioning the effectiveness of the protection status granted.

Menedek (møte i Budapest 2016) mente at det viktigste nettverket for dem som er innvilget beskyttelse, er diasporaen i Ungarn. Gjennom et slikt nettverk er det mulig å skaffe jobbtilbud. Andelen utenlandske statsborgere i Ungarn er imidlertid lav (Government of Hungary 2013, s. 26). MigSzol (møte i Budapest 2016) har påpekt at diasporaen ikke alltid har muligheter til å hjelpe.

Respons Ungarn: Situasjonen for personer med beskyttelse

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- AIDA, dvs. Asylum Information Database (u.å.) *Statistics Hungary*. Brussel: AIDA. Tilgjengelig fra <http://www.asylumineurope.org/reports/country/Hungary/statistics> [lastet ned 28. juni 2016]
- [Asylloven] (2007). *Act LXXX of 2007 on Asylum*. Tilgjengelig via <http://www.refworld.org/docid/4979cc072.html> [lastet ned 28. juni 2016]

Følgende presiseres i Refworlds kommentarfelt: «This is an unofficial translation. The Act was adopted by the National Assembly on 25 June 2007 (date of promulgation: 29 June 2007), with entry into force 1 January 2008. The Act was subject to multiple amendments since, the last being Act XXXIX of 2016 adopted by the National Assembly on 10 May 2016 (date of promulgation: 20 May 2016) with entry into force on 1 June 2016. The current text reflects this state of affairs.»
- BBC News (2015, 22. desember). Migrant crisis. Migration to Europe explained in graphics. *BBC News*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.com/news/world-europe-34131911> [lastet ned 28. juni 2016]
- Bodolai, A. B. (2013, 10 juni). «The Hungarian Fortress» in the family reunification procedure. *Migrationonline.cz*. [Artikkelen er ikke lenger tilgjengelig på internett.]

Anna Borbála Bodolai har blant annet jobbet som prosjektkoordinator ved Menedek – Hungarian Association for Migrants, en NGO som ble etablert i 1995. Hun har også arbeidet for Amnesty International i Ungarn.
- Commissioner for Human Rights (2015, 27. november). *Visit to Hungary*. Strasbourg: Council of Europe. Tilgjengelig fra http://www.coe.int/en/web/commissioner/country-report/hungary/-/asset_publisher/hKTqZqCwoY6P/content/hungary-s-response-to-refugee-challenge-falls-short-on-human-rights?inheritRedirect=false&redirect=http%3A%2F%2Fwww.coe.int%2Fen%2Fweb%2Fcommissioner%2Fcountry-report%2Fhungary%3Fp_id%3D101_INSTANCE_hKTqZqCwoY6P%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-1%26p_p_col_pos%3D1%26p_p_col_count%3D2 [lastet ned 28. juni 2016]
- Demény, G. (2008). Integration of Refugees in Hungary. *Fundamentum*, 7(2008), 116-122. Tilgjengelig fra <http://www.fundamentum.hu/sites/default/files/08-e-11.pdf> [lastet ned 28. juni 2016]

Respons Ungarn: Situasjonen for personer med beskyttelse

- EASO (2015, 5. juni.) *Description of the Hungarian asylum system*. Malta: EASO. Tilgjengelig fra <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/Description-of-the-Hungarian-asylum-system-18-May-final.pdf> [lastet ned 26. juli 2016]
- Eurostat (2015). *Asylum quarterly report*. Brussel: Eurostat. Tilgjengelig fra http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Asylum_quarterly_report [lastet ned 28. juni 2016]
- Government of Hungary (2013. august). *The Migration Strategy and the seven-year strategic document related to Asylum and Migration Fund established by the European Union for the years 2014-20*. Budapest: Government of Hungary. Tilgjengelig fra <http://belugyalapok.hu/alapok/sites/default/files/Migration%20Strategy%20Hungary.pdf> [lastet ned 28. juni 2016]
- HHC, dvs. Hungarian Helsinki Committee (2015, 4. mars). *Hungarian Government Reveals Plans to breach EU Asylum Law and to Subject Asylum-seekers to Massive Detention and Immediate Deportation*. Budapest: HHC. Tilgjengelig fra <http://www.helsinki.hu/wp-content/uploads/Asylum-2015-Hungary-press-info-4March2015.pdf> [lastet ned 28. juni 2016]
- HHC (2016a, 14. juni). *Asylum in Hungary*. Budapest: HHC. Tilgjengelig fra http://www.helsinki.hu/wp-content/uploads/tajekoztato_angol.pdf [lastet ned 30. juni 2016]
- HHC (2016b, 15. juni). *Hungary: Recent legal amendments further destroy access to protection, April-June 2016*. Budapest: HCC. Tilgjengelig fra <http://www.helsinki.hu/wp-content/uploads/HHC-Hungary-asylum-legal-amendments-Apr-June-2016.pdf> [lastet ned 28. juni 2016]
- IRB, dvs. Immigration and Refugee Board of Canada (2015, 22. juli). *Hungary: Identity card and address cards for nationals and non-nationals, including requirements and procedures to obtain cards, description of the cards, including information included on the cards*. Ottawa: IRB. Tilgjengelig via <http://www.refworld.org/docid/55bf50034.html> [lastet ned 26. juli 2016]
- KSH, dvs. Hungarian Central Statistical Office (u.å.). *Population Census 2011. National Data. (Population by citizenship age group and sex, 2011)*. Budapest: KSH. Tilgjengelig fra http://www.ksh.hu/nepszamlalas/tables_regional_00 [lastet ned 27. juli 2016]
- MigSzol, dvs. Migrant Solidarity Group of Hungary (u.å.a). *Hungarian Asylum Policy*. Budapest: MigSzol. Tilgjengelig fra <http://www.migszol.com/hungarian-asylum-policy.html> [lastet ned 29. juni 2016]

MigSzol er en uformell, uavhengig gruppe av ungare, immigranter og flyktninger som arbeider for å realisere politiske og sosiale rettigheter for flyktninger og asylsøkere i Ungarn.

- MigSzol (u.å.b). *Integration Contract*. Budapest: MigSzol. Tilgjengelig fra <http://www.migszol.com/integration-contract.html> [lastet ned 28. juni 2016]
- Muižnieks, N. (2014, 16. desember). *Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, following his visit to Hungary from 1 to 4 July 2014*. Strasbourg: Council of Europe. Tilgjengelig fra <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=2831773&SecMode=1&DocId=2218468&Usage=2> [lastet ned 30. juni 2016]
- Novoszádek, N. & Dezső, M. (2010). Legal Position of Aliens. I: Blanpain, R., Colucci, M., Alen, A. & Haljan, D. (Red.), *Constitutional Law in Hungary*. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 312-318. Tilgjengelig fra <https://books.google.no/books?id=iyOkNeefMs4C&printsec=frontcover&hl=no#v=onepage&q&f=false> [lastet ned 26. juli 2016]
- OIN, dvs. Office of Immigration and Nationality (2015, 17. august). *Asylum procedure*. Budapest: OIN. Tilgjengelig fra http://www.bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=521&Itemid=728&lang=en# [lastet ned 28. juni 2016]
- OIN (2016a, 2. mars). *Information on the Integration contract for Refugees and Beneficiaries of Subsidiary Protection*. Budapest: OIN. Tilgjengelig fra

Respons Ungarn: Situasjonen for personer med beskyttelse

http://www.bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=490&Itemid=1257&lang=en# [lastet ned 22. juni 2016]

- OIN (2016b, 6. april). *Subsidies for Refugees/Beneficiaries of subsidiary Protection*. Budapest: OIN. Tilgjengelig fra http://www.bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=425&Itemid=732&lang=en# [lastet ned 30. juni 2016]
- OIN (2016c, 17. juni). *Statistics*. Budapest: OIN. Tilgjengelig fra http://www.bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=492&Itemid=1259&lang=en# [lastet ned 22. juli 2016]
- OIN (2016d, 14. juli). *Residence Permit for Family Reunification*. Budapest: OIN. Tilgjengelig fra http://www.bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=54&Itemid=808&lang=en# [lastet ned 30. juni 2016]
- Pardavi, M., Matevžič, G., Iván, J. & Bakonyi, A. (2015, februar). *Country Report: Hungary*. [s.l.]: AIDA project. Tilgjengelig fra http://www.asylumineurope.org/sites/default/files/report-download/aida_-_hungary_thirdupdate_final_february_2015.pdf [lastet ned 30. juni 2016]
- Pestana, I. (2012). «Tolerated stay»: what protection does it give? *Forced Migration Review*, 2012(40), 38-39. Tilgjengelig fra <http://www.fmreview.org/young-and-out-of-place/pestana.html> [lastet ned 30. juni 2016]

Inês Máximo Pestana er Programme Manager hos EU-kommisjonen, EuropeAid.

- Pro Asyl (2014 april). *Hungary: Refugees between Detention and Homelessness*. München: Pro Asyl. Tilgjengelig <http://bordermonitoring.eu/wp-content/uploads/reports/bm.eu-2013-hungary.en.pdf> [lastet ned 30. juni 2016]
- Prókai, E. (2016, 11. januar). Hungary's vanishing social welfare system. Budapest: *The Budapest Beacon*. Tilgjengelig fra <http://budapestbeacon.com/public-policy/hungarys-vanishing-social-welfare-system/30980> [lastet ned 30. juni 2016]
- [Statsborgerloven] (1993). *Act LV of 1993 on Hungarian Citizenship*. Tilgjengelig via <http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/nationality/National%20legislation/Hungary%20Act%20LV%20of%201993.asp> [lastet ned 28. juni 2016]
- UNHCR (2010). *Refugee Homelessness in Hungary*. Budapest: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/4bd59fe96.pdf> [lastet ned 30. juni 2016]
- UNHCR (2015a). *Mid-Year Trends, June 2015*. Genève: UNHCR. <http://www.unhcr.org/statistics/unhcrstats/56701b969/mid-year-trends-june-2015.html> [lastet ned 27. juli 2016]
- UNHCR (2015b, 31. desember). *Europe's Refugee Emergency Response. Update #16 18 – 31 December 2015*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php> [lastet ned 28. juni 2016]
- WHO (2015, 21. oktober). *WHO/Europe and Ministry of Health of Hungary conduct a joint assessment of refugee and migrant health in Hungary*. København: WHO. Tilgjengelig fra <http://www.euro.who.int/en/health-topics/health-determinants/migration-and-health/news/news/2015/10/who-europe-and-the-ministry-of-health-of-hungary-conduct-a-joint-assessment-of-refugee-and-migrant-health-in-hungary> [lastet ned 30. juni 2016]

Muntlige kilder

- Cordelia Foundation, ved leder dr. Lilla Hárdi. Møte i Budapest 22. april 2016
- HHC, dvs. Hungarian Helsinki Committee, ved senior legal officer Júlia Iván og legal officer Gruša Matevžič. Møte i Budapest 20. april 2016.

Respons Ungarn: Situasjonen for personer med beskyttelse

- HHC. E-post av 27. juli 2016.
- Menedek, ved leder András Kováts. Møte i Budapest 19. april 2016.
- MigSzol. Møte med representanter i Budapest 19. april 2016

© Landinfo 2016

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.